

PASCHA ENCYCLICAL - SERBIAN 2024

Српска Православна Црква
својој духовној деци о Васкрсу 2024. године

ПОРФИРИЈЕ

по милости Божјој

православни Архиепископ пећки, Митрополит београдско-карловачки и Патријарх српски, са свим архијерејима Српске Православне Цркве – свештенству, монаштву и свим синовима и кћерима наше свете Цркве: благодат, милост и мир од Бога Оца, и Господа нашега Исуса Христа, и Духа Светога, уз радосни васкршњи поздрав:

ХРИСТОС ВАСКРСЕ!

*Када си сишао к смрти, Животе бесмртни,
тада си умртно ад блистањем Божанства,
а када си умрле од праискони васкрсао,
све силе небеске Ти клицаху:
Животодавче, Христе Боже наш, слава Теби!*

Изговарајући смело и непоколебиво речи ове богонадахнуте химне, придружимо се светим праоцима,

патријарсима, пророцима, апостолима, мученицима, преподобнима, праведницима, исповедницима и учитељима вере, као и свим анђелским хоровима, који данас на небесима славе свето и животодавно Васкрсење Господње! Похитајмо и ми са женама мирносицама ка празном гробу Христовом, да и ми чујемо речи анђеоске, испуњене непролазном радошћу:

„Време плачу престаде; не плачите него Васкрсење апостолима јавите!”

Ваистину, нестадоше сузе са лица оних који су били под влашћу смрти, испуњена је нада свих верујућих и утешена су срца оних који су тувовали. „Нека се весели небо и нека се радује земља! Христос васкрсе и живот царује!” – победоносно одзвањају небом и земљом у векове векова благовестујуће речи светог Јована Златоуста, великог проповедника Цркве Васкрслога Христа.

Драга наша децо духовна, све свештене књиге Старог и Новог Завета упућују на истину, истину о Васкрсењу. Богонадахнути псалмопојац Давид пророкује о страдању и Васкрсењу Христовом овим речима:

„Колике си ми показао невоље многе и зле и повративши се оживео си ме и из бездана земље опет си ме извео” (Пс. 70, 20).

Велики старозаветни пророк Исаија, кога богоносни Оци Цркве с правом зову старозаветним јеванђелистом, унапред јасно види страдање и Васкрсење Христово и

записује: „А он болести наше носи и немоћи наше узе на себе, а ми мишљасмо да је рањен, да га Бог бије и мучи. Али он би рањен за наше преступе, избијен за наша безакоња; казна беше на њему нашега мира ради и раном његовом ми се исцелисмо. [...] И би метнут међу злочинце, а сâм носи грехе многих и за злочинце се моли” (Ис. 53, 4 – 5 и 12).

Заједно са великим Исаијом, на тајанствен и задивљујући начин, и ми постајемо сведоци свега овога што се нас ради збило. И не само да смо сведоци него бивамо и учесници ове чудесне тајне славећи данас Празник над празницима. Зато се у овај велики и светли дан радујемо Истини, радујемо се јер је смрт побеђена у сусрету са Живим, Оваплоћеним Богом. Уосталом, није чудно што народ на нашем Југу Васкрс често назива Великдан, а у Грчкој Ламбри, што ће рећи Светли Дан. Све што чинимо добра ради, сваки труд, прегнуће и самопрегор, свака жртва, свака суза и сваки поднети бол добили су смисао у вечности тријумфом живота над смрћу, Васкрсењем Господњим. Ипак, и у ове сверадосне празничне дане сведоци смо да око нас одјекује неутешни плач мајки за пострадалом децом, деце за пострадалим родитељима, браћом и сестрама, женâ за изгинулим мужевима, и тај плач раздире груди припадникâ многих народа, а међу њима и нашега, српског народа. Насиље се врши и мимо ратова, јер у времену у којем живимо ни одсуство рата – а рат је, нажалост, вазда ту – није гарант истинског мира; злочини и насиље су постали део свакодневице. Жене,

којима је Господ дао част да буду прве благовеснице Његовог Васкрсења, најчешће су жртве насиља. Кроз страдања жена страдају и целе породице. Деца су, на жалост и срамоту света који се лицемерно хвали „демократијом“ и „људским правима“, жртве злочина и у рату и у миру. Уза све то, ми људи смо све више безвољни и апатични, себични и равнодушни према туђој невољи, према страдању ближњих, па се с правом можемо запитати: није ли већ наступила гнусоба опустошења о којој говори свети пророк Данило? Другим речима, не живимо ли већ увелико не у такозваном постхришћанском свету већ у антихришћанском или, штавише, антихристовском свету, свету без вере, морала и начела?

Човек данашњице вапи: Господе, зашто си нас оставио? Али, истом човеку данашњице Бог би могао да узврати питањем: Човече, зашто си оставио другог човека? Где је твој ближњи? Самим тим, где сам за тебе Ја, Творац, Спаситељ и једини вечни и прави Пријатељ и Добротвор твој?

Син Божји Оваплоћени, Господ Исус Христос, Спаситељ и Избавитељ наш, Који је страдао за многе, за све, укључујући и оне који Га мрзе, и даље страда за нас кроз сва наша страдања. На свом крстоносном путу и ми, народ српски, носећи крст свој, носимо и Крст Христов. Понели смо га и у Првом светском рату када смо, у односу на број наших сународника, били највећи страдалници света. Наш крстоносни ход се наставио и у Другом светском рату, када су, у злогласној и срамној Независној Држави Хрватској,

прављени логори чак и за нашу децу у којима су деца умирали од глади, студени, болести и злостављања. Само су код нас, у окупираној Србији, под митраљеским мецима немачких нациста после школских часова умирали чете ђака у једном дану. Страдали смо у сваком засеоку, селу, граду. Истинитост тога страдања нису морале да потврђују наметнуте аморалне резолуције: њих су сведочила сама страдања, без лажних сведока у лицу непосредних потомака и посредних следбеника извршилаца стварног геноцида.

Као пастири словеснога стада Христовог, са жаљењем подсећамо све на чињеницу да је свет у коме живимо заборавио геноцид над српским народом у двадесетом столећу, као и у вековима који су му претходили. Свако друго брдо на местима где живе Срби својеврсна је Голгота.

Теши нас и успокојава чињеница да припадамо народу који је у годинама мира, које су долазиле после страшних времена смрти, следећи Јеванђељу Васкрслога Христа на коме је утемељен, праштао дужницима својим, а са припадницима других народа желео и настојао да изгради бољу и заједничку будућност. Због тога данас снажно подижемо свој глас и указујемо на апсолутну неистину и покушај небивалог историјског ревизионизма, у коме се настоји да простом инверзијом српски народ, жртва вишеструких геноцида и етничког чишћења, буде проглашен за починиоца геноцида. Не умањујемо размере злочина у

Сребреници, али, као православни Срби, не прећуткујемо ни злочине над српским народом у околини Сребренице. Нажалост, на те злочине по српским селима у којима су затиране целе породице и који су се континуирано дешавали од 1992. до 1995. године, не обазире се предлагачи резолуција. По њима, постоји ексклузивно право на жртву и бол због исте. По нама, све невинне жртве су невинне жртве, биле оне муслиманске или хрватске или пак српске, што „мудро“ прећуткују савремени ревизионисти и непријатељи историјске истине, који својим наметањем ексклузивног права на бол и жртве, остављају свима нама који живимо на овим просторима камен спотицања за будућност.

У природи створеног бића је садржана његова повезаност са светом, са природом, односно са земљом на којој живи, која је његова колевка, дом и место погребља. Косово и Метохија су и наша колевка и наш дом. На Косову и Метохији, у Старој Србији, налазе се наши живи и наши покојници. Мртвих нема. Ми смо Црква живих. Ми смо хришћански народ, народ Голготе и Васкрсења. Ми смо народ хришћанског идентитета израженог кроз задужбине, које чине најгушћи молитвени венац храмова на свету, венац који смо исплели на Косову и Метохији. И то је истина што на гори стоји! Ту се преплићу наша прошлост, садашњост и будућност. Јер, ова света и крсноваскрсна земља за нас није обична територија него управо она света земља из које ће се пробудити и васкрснути наше „поље сухих костију“. Треба да се увек молимо и да будемо уз

нашу страдалну браћу и сестре на Косову и Метохији, који су живи израз наде, љубави, трајања и претрајавања у Распетом и Васкрслом Христу Господу, уз њих који су мета насиља само зато што су православни хришћани, православни Срби, што су своји на своме. Они живе у такозваном миру, у „миру“ у којем нема слободе, у „миру“ у којем има само страха и неправде. Опет смо, као и много пута раније, суочени са недаћама и притисцима, али су нам свагда на уму речи светог пророка Наума: „Ако и јесу у сили и много их има, опет ће се исећи и проћи“ (Наум 1, 12).

Господ наш Исус Христос, Који је принео Себе на жртву, једном за свагда, за живот света, како би понео грехе многих, наш Емануил, што значи *Са нама је Бог*, није нас никада до сада заборавио нити оставио. Њему се у ове свете дане обраћамо коленопреклоном молитвом да заштити, спасе, помилује и сачува род наш православни од свих пошести, неправди и насиља. У том молитвеном сусрету са Њим, Живим Богом, Васкрслим, верујемо и знамо да свака трагичност постаје простор наде и смисла, док без Њега свуда царују, без обзира у какве хаљине били одевени, незнађе и бесмисао. Ово представља један од највећих изазова нашег времена, наспрам којег ми хришћани, као они који су сателесници Оваплоћеног Смисла и Речи, морамо стајати чврсто и непоколебиво, сведочећи да постоје прави Пут, Истина и Живот – наспрам лажних.

Стога вас позивамо, драга децо духовна, да неуморно негујемо, што значи да молитвено и трудољубиво изражавамо, легитимну и природну потребу за народним јединством. То наше народно јединство остварујемо под омофором Светог Саве, у Цркви Христа, Бога Живога, чије Распеће и Васкрсење српски православни народ проживљава и иконизује у свом ходу кроз историју. Света Црква Христова темељни је дом сваког нашег овоземаљског пребивалишта и не познаје границе. Ко може да одреди границе Васкрсења и живота на којима се темељи наша Црква? Реч је Христова: „Ја сам васкрсење и живот. Ко верује у мене, ако и умре, живеће. И свако ко живи и верује у мене, неће умрети вавек” (Јов. 11, 25 – 26). Стога, старајмо се да благодатно и богослужбено урањамо у Тајну Крста и Васкрсења Христовог, да љубимо једни друге као што Христос љуби нас. „А када се ово распаљиво обуче у нераспаљивост, и ово смртно обуче у бесмртност, онда ће се испунити она реч што је написана: Победа прождре смрт (I Кор. 15, 54), и утрће Господ сузе са свакога лица, и срамоту народа својега укинуће са све земље” (Ис. 25, 8).

Христос васкрсе!

Дано у Патријаршији српској у Београду, о Васкрсу 2024.
године

Ваши молитвеници пред Васкрслим Господом:

Архиепископ пећки, Митрополит београдско-карловачки
и Патријарх српски ПОРФИРИЈЕ

Митрополит дабробосански ХРИЗОСТОМ
Митрополит црногорско-приморски ЈОАНИКИЈЕ

Епископ сремски ВАСИЛИЈЕ
Епископ бањалучки ЈЕФРЕМ
Епископ будимски ЛУКИЈАН
Епископ банатски НИКАНОР
Епископ новограчаничко-средњезападноамерички ЛОНГИН
Епископ канадски МИТРОФАН
Епископ бачки ИРИНЕЈ
Епископ британско-скандинавски ДОСИТЕЈ
Епископ жички ЈУСТИН
Епископ врањски ПАХОМИЈЕ
Епископ шумадијски ЈОВАН
Епископ браничевски ИГЊАТИЈЕ
Епископ зворничко-тузлански ФОТИЈЕ
Епископ милешевски АТАНАСИЈЕ
Епископ диселдорфски и немачки ГРИГОРИЈЕ
Епископ рашко-призренски ТЕОДОСИЈЕ
Епископ западноамерички МАКСИМ
Епископ горњокарловачки ГЕРАСИМ
Епископ источноамерички ИРИНЕЈ
Епископ крушевачки ДАВИД
Епископ славонски ЈОВАН
Епископ аустријско-швајцарски АНДРЕЈ
Епископ бихаћко-петровачки СЕРГИЈЕ
Епископ тимочки ИЛАРИОН
Епископ нишки АРСЕНИЈЕ
Епископ буеносајрески и јужно-централноамерички

КИРИЛО

Епископ Митрополије аустралијско-новозеландске СИЛУАН

Епископ далматински НИКОДИМ

Епископ осечко-пољски и барањски ХЕРУВИМ

Епископ ваљевски ИСИХИЈЕ

Епископ будимљанско-никшићки МЕТОДИЈЕ

Епископ захумско-херцеговачки ДИМИТРИЈЕ

Епископ шабачки ЈЕРОТЕЈ

Епископ западноевропски ЈУСТИН

Викарни Епископ ремезијански СТЕФАН

Викарни Епископ мохачки ДАМАСКИН

Викарни Епископ марчански САВА

Викарни Епископ хумски ЈОВАН

Викарни Епископ хвостански АЛЕКСЕЈ

Викарни Епископ новобрдски ИЛАРИОН

Викарни Епископ јегарски НЕКТАРИЈЕ

Викарни Епископ липљански ДОСИТЕЈ

Викарни Епископ топлички ПЕТАР

Умировљени Епископ зворничко-тузлански ВАСИЛИЈЕ

Умировљени Епископ канадски ГЕОРГИЈЕ

Умировљени Епископ средњоевропски КОНСТАНТИН

Умировљени Епископ славонски САВА

Умировљени Епископ милешевски ФИЛАРЕТ

Умировљени Епископ нишки ЈОВАН